

গচে যদি খোজ কাটে

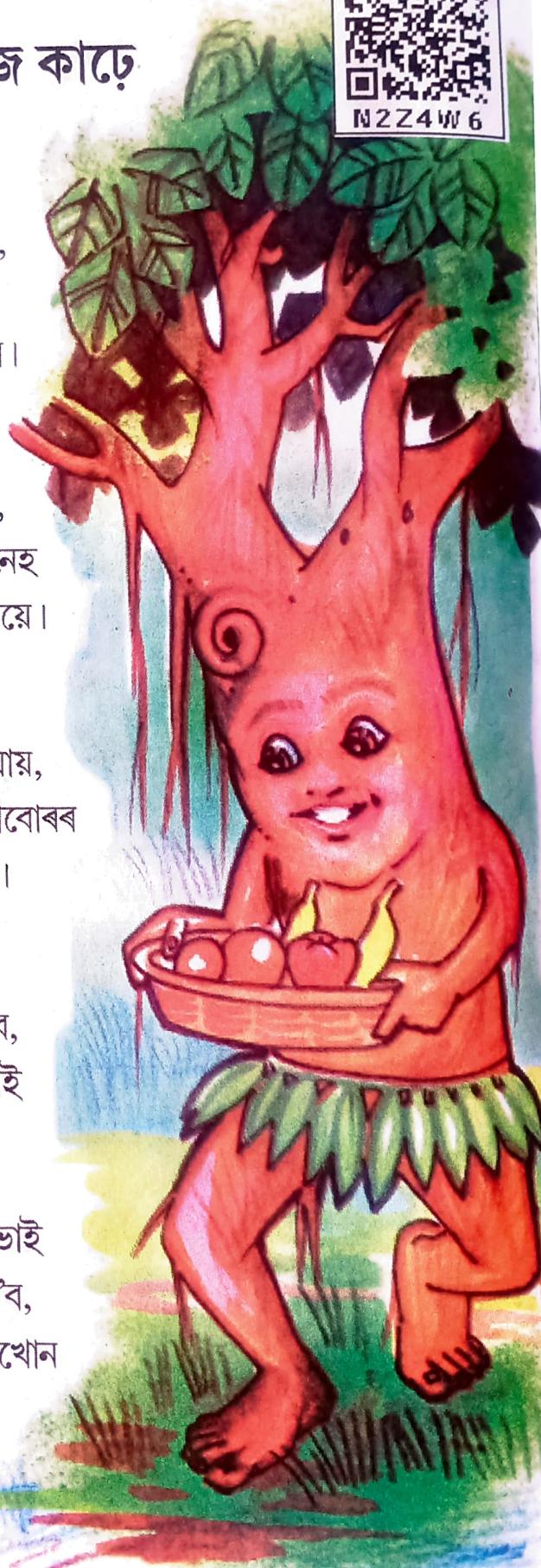
গচে যদি আমাৰ দৰে
পাৰে কথা ক'ব,
গচে যদি খোজ কাটে
কেনে মজা হ'ব।

ফল আনি গচে যদি
ঘৰে ঘৰে দিয়ে,
আমাৰ পৰা মৰম-চেনেহ
পাতত বান্ধি নিয়ে।

হাবি এৰি গচ যদি
আমাৰ লগত যায়,
চাইকেল, বিঙ্গা, গাড়ীবোৰৰ
কি হ'ব বিলাই।

সৰু-ডাঙুৰ গচ মিলি
শাৰী পাতি যাব,
দুয়ো কাষে ল'ৰা-বুড়াই
ৰ লাগি চাব।

কেনে মজা হ'ব যে ভাই
কেনে মজা হ'ব,
গচবোৰো আমাৰ দেখোন
লগৰীয়া হ'ব।

ক্রিয়া-কলাপ

ক — পাঠভিত্তিক ক্রিয়া

পদ্যটো স্পষ্ট আৰু শুন্দি উচ্চাৰণেৰে পঢ়ে আহা।

পদ্যটো আবৃত্তি কৰো আহা।

উত্তৰ দিয়া।

- (ক) (১) পদ্যটোত আমাৰ দৰে গছেও কি কি কৰাৰ কথা কল্পনা কৰা হৈছে?
 (২) গছে যদি খোজ কাটে তোমাৰ কেনে লাগিব?
 (৩) আমাৰ মৰম-চেনেহোৰ গছে কিছত বান্ধি নিব?
 (৪) হাবি এৰি গছ কাৰ লগত যাব বুলি ভবা হৈছে?
 (৫) আমাৰ লগৰীয়া কোন হ'ব বুলি কোৱা হৈছে?
- (খ) (১) সৰু-ডাঙুৰ গছবোৰ শাৰী পাতি গ'লে কি হ'ব?
 (২) হাবি এৰি গছ গুঁচি গ'লে কাৰ কি অসুবিধা হ'ব?
 (৩) গছ তোমাৰ ঘৰলৈ আহিলে তুমি কি কৰিবা?

শুন্দি সন্তোৱ আৰু অভিধান চাই তলৰ শব্দবোৰৰ অর্থ লিখা।

শব্দ	অর্থ
মজা	
বিলাই	
ৰ লাগি	
লগৰীয়া	

পদ্যটো গদ্য বৰপত কোৱা আৰু লিখা।

☞ নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

ତଳର ଖାଲୀ ଠାଇବୋରତ ପଦ୍ୟଟୋର ପରା ଶବ୍ଦ ବହୁରାଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରା ।

(ক) গচ্ছে যদি.....

ପାବେ କଥା .....

ଗଛେ ଯଦି ଖୋଜ କାଟେ

.....

ଶାରୀ

ଲେଖକ-ବୃତ୍ତାନ୍ତ

ଏ ଲାଗି ଚାବ ।

(গ) ..... যে ভাই

କେନେ ମଜା ହ'ବ,

গচ্ছবোরো .....

ଲଗ୍ବିଯା ହ'ବ ।

খ — ভাষা অধ্যয়ন (ব্যারহারিক ব্যাকরণ)

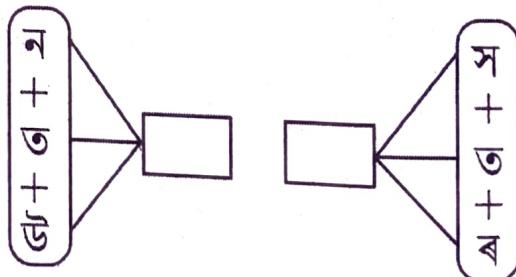
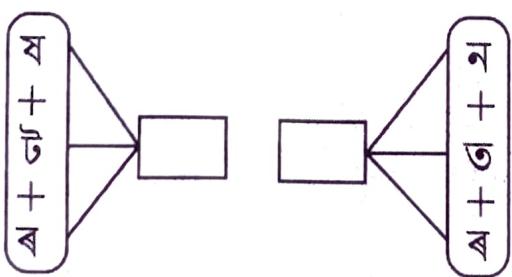

ପଦ୍ୟଟୋତ ଥକା ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଦୁଟା ଭାଙ୍ଗି ଦେଖୁରାଇ ଦୁଟାକେ ଶବ୍ଦ ଲିଖା ।

ପ୍ରକାଶ

যুক্তাক্ষৰ গঠন কৰা।

পদ্যটোৰ পৰা বিচাৰি উলিয়াই লিখা।

(ক) বিশেষ্য পদবোৰ

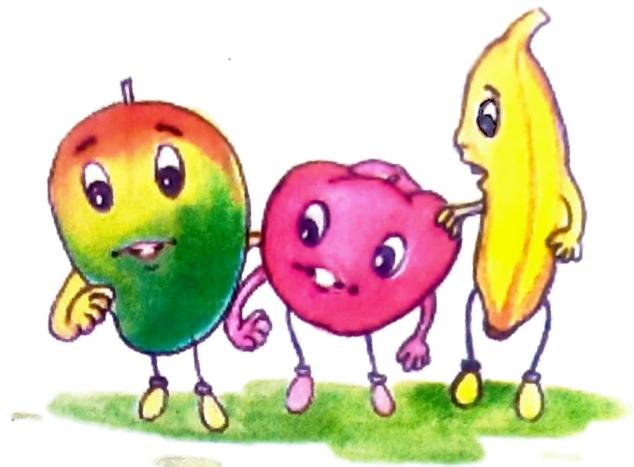
যেনে - গচ্ছ, ঘৰ.....

(খ) বিশেষণ পদবোৰ

যেনে - সৰু, ডাঙৰ.....

(গ) ক্ৰিয়া পদবোৰ

যেনে - কাঢ়ে, ক'ব.....

তলৰ শব্দবোৰেৰে একোটাকৈ বাক্য লিখা।

মজা

মৰম-চেনেহ

বিলাই

লগৰীয়া

গ—জ্ঞান সম্প্ৰসাৰণ

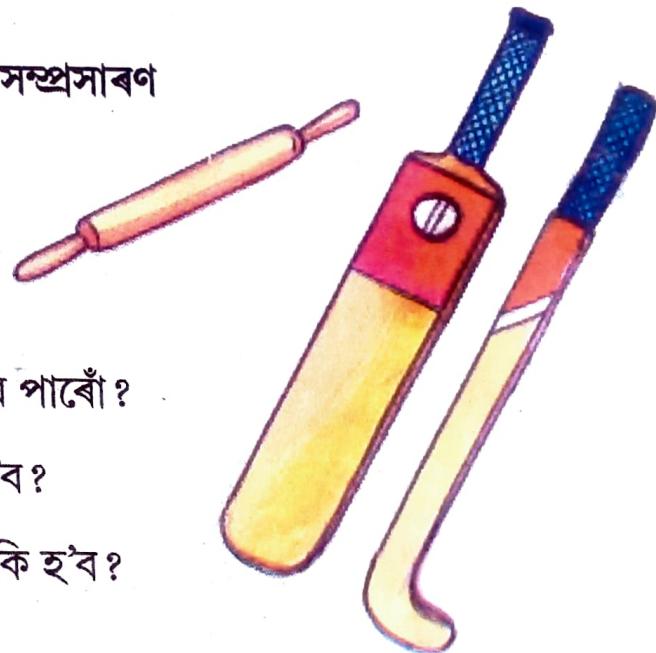
দলত আলোচনা কৰি লিখা।

(ক) গছে আমাক কি কি দিয়ে?

(খ) গচ্ছৰ পৰা আমি কি কি কৰিব পাৰোঁ?

(গ) গচ্ছ নাথাকিলে আমাৰ কি হ'ব?

(ঘ) গচ্ছ নাথাকিলে পশু-পক্ষীৰ কি হ'ব?

সাঁথৰ ভাঙা।

(ক) গচ্ছৰ ওপৰত গুটি

গুটিৰ ওপৰত গচ্ছ

কোৱাচোন বাকু মই

কি গচ্ছৰ সঁচ?

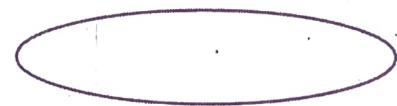

গচ্ছ পৰা আমি কি কি পাওঁ ?

ফল

ভাবি গুণি কোৱা।

- “আমাৰ পৰা মৰম-চেনেহ
পাতত বাঞ্ছি নিয়ে।”

- যি বিলাক গচ্ছ পাত নাই সেইবিলাকে কিহত বাঞ্ছি নিব ?

- “সৰু-ডাঙুৰ গচ্ছ মিলি
শাৰী পাতি যাব,
দুয়ো কাষে ল'ৰা-বুঢ়াই
ৰ লাগি চাব।”

- ফল-ফুল নলগা কাঁইটীয়া গচ্ছ যদি তেনেকৈ আহে তেনেহ'লে কি হ'ব ?

- “হাবি এৰি গচ্ছ যদি
আমাৰ লগত যায়,”

- আশ্রয় বিচাৰি অৰণ্যৰ হিংস্র জন্তুবোৰ আহি যদি আমাৰ বাসস্থান পায়হি,
কি হ'ব ?

নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী

জানো আহা

বন্যপ্রাণী সংরক্ষণৰ কাৰণে চৰকাৰৰ দ্বাৰা নিৰ্দিষ্টভাৱে ৰখা অৱণ্যকে অভয়াৰণ্য বোলে। এনে অভয়াৰণ্যত বিলুপ্তিৰ পথলৈ যোৱা বন্যপ্রাণীৰ চৰকাৰীভাৱে সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। আনহাতে অৱণ্য হ'ল যিকোনো ডাঠ হাবি।

দলত আলোচনা কৰি কোৱা।

- গচ্ছে শিপাৰ সহায়ত সাধাৰণতে মাটিৰ পৰা খাদ্য সংগ্ৰহ কৰে। খোজ কাঢ়ি ঘূৰি ফুৰিলে সিহঁতে ক'ৰ পৰা কি খাদ্য খাব?
- খোজ কাঢ়া গচ্ছে যদি কথাও পাতিব পাৰিলাহেঁতেন তেনেহ'লে তুমি সিহঁতৰ লগত কি কি কথা পাতিলাহেঁতেন?
- তুমিও যদি পানীৰ ওপৰেদি আৰু শূন্যত (বাযুত) খোজ কাঢ়িৰ পাৰিলাহেঁতেন তেনেহ'লে তোমাৰ কি কি সুবিধা হ'লাহেঁতেন?
- গচ্ছে খোজ কাঢ়ি ঘূৰি ফুৰিলে কাৰ কি সুবিধা আৰু অসুবিধা হ'ব?
- অৱণ্য আৰু অভয়াৰণ্যৰ মাজত পাৰ্থক্য কি?

ঘ — প্ৰকল্প

- এথোক কলৰ সৈতে এজোপা কলগছৰ ছবি বহীত আঁকা।
- তুমি দেখা তিনিবিধ গছৰ আকৃতি-প্ৰকৃতি, ডাল-পাত আৰু ফল-মূলৰ বিষয়ে তলৰ তালিকাত লিখা।

গছৰ নাম	আকৃতি/প্ৰকৃতি	ডাল-পাত	ফল-মূল

☞ প্ৰযোজন অনুসৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সহায় কৰিব।

☞ নিৰীক্ষণৰ পাছত শিক্ষকৰ চহী